Voorstel aan de raad

Nummer: 25.167

Portefeuille:	A. Messelink-Dijkstra
Programma:	6 Sociaal domein
Taakveld:	6.4 WSW en beschut werk

Onderwerp: Zienswijze GR IJsselmeergroep Concept Begroting 2026

Voorgesteld besluit

1. De bijgevoegde reactiebrief aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap IJsselmeergroep vast te stellen als zienswijze op de ontwerpbegroting van GR IJsselmeergroep voor 2026, met als kernpunten:
   a. Complimenten voor de sluitende begroting GR IJsselmeergroep, welke ondanks de onzekere tijden en marktontwikkelingen tot stand is gekomen.
   b. De waarde van werk is en blijft belangrijk voor de doelgroepen WSW en Beschut werk.
   c. Op de middellange en lange termijn zal moeten worden geanticipeerd op een veranderende organisatie in het licht van de afbouw van WSW en opbouw beschutte werk.

Urgentie Raad

De zienswijze dient uiterlijk 1 september kenbaar gemaakt te worden aan het GR Bestuur.

Voorgaande besluitvorming

Tijdens de bestuursvergadering van de GR van 4 april 2025 heeft het GR Bestuur de Concept Begroting GR IJsselmeergroep 2026 opgesteld, alsook de Jaarstukken 2024 van de GR IJsselmeergroep van Concern voor Werk NV. Het college heeft in haar vergadering van 1 april 2025 aangegeven in te stemmen met deze stukken.

Inleiding

Voor de uitvoering van de sociale werkvoorziening participeert de gemeente Lelystad in de Gemeenschappelijke Regeling IJsselmeergroep (GR). De (GR) is belast met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) voor de gemeenten Lelystad, Noordoostpolder, Urk. De feitelijke uitvoering is opgedragen aan Concern voor Werk nv, waarvan de GR 100% aandeelhouder is.
Met ingang van 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) gewijzigd. De doelstelling van de wetswijziging is het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen, in het bijzonder het beter in positie brengen van de raden.
Het uitbrengen van een zienswijze op de Concept Begroting 2026 maakt daar deel van uit.

Argumenten

1. De bijgevoegde reactiebrief aan het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap IJsselmeergroep vast te stellen als zienswijze op de ontwerpbegroting van GR IJsselmeergroep voor 2026.

1.1 Er ligt een sluitende begroting
De begroting GR IJsselmeergroep is sluitend, ondanks de onzekere tijden en marktontwikkelingen. De financiële gezondheid van de GR IJsselmeergroep is acceptabel. Daarmee is er ruimte om via een nog te maken scenariokeuze invulling te geven aan de noodzakelijke transformatie van sociale onderneming naar sociaal ontwikkelbedrijf waar ruimte is voor werken en leren werken, in het licht van de afbouw van WSW, opbouw beschutte werkplekken en omvang garantiebanen (Indicatie Banenafspraak).

1.2 Indexering gemeentelijke bijdrage per wsw-fte met 1%
Voorstel is de gemeentelijke bijdrage aan de GR voor de exploitatie van Concern voor Werk NV met 1% te indexeren i.p.v. 2%. In 2025 was de gemeentelijke bijdrage € 1.578 per Wsw-fte; voorstel is deze voor 2026 vast te stellen op € 1.594 per fte.
Het aantal fte wsw daalt naar 335 fte. Deze daling is sterker dan eerder geprognotiseerd.
Het voorstel voor indexatie van de gemeentelijke bijdrage met 1% past binnen de programmabegroting.

1.3 Meerjarenperspectief en doorontwikkeling sociaal ontwikkelbedrijf
Onderdeel van de Participatiewet is dat nieuwe instroom in de sociale werkvoorziening niet langer mogelijk is met ingang van 1 januari 2015. De Wet sociale werkvoorziening (Wsw) blijft echter bestaan voor de bestaande Wsw-dienstverbanden tot de laatste Wsw'er met pensioen gaat. Het voormalige sw-bedrijf heeft zich succesvol doorontwikkeld naar een Social Firm (sociale onderneming), welke naast de bestaande Wsw-dienstverbanden, ook werkplekken biedt aan andere doelgroepen van de Participatiewet zoals Nieuw Beschut werk en de Banenafspraak. De waarde van echt werk is hierbij uitgangspunt.
Deze ontwikkeling heeft vergaande consequenties voor de financiële ruimte die de gemeente heeft om andere doelgroepen van de Participatiewet naar arbeid te kunnen begeleiden met behulp van de infrastructuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie Concern voor Werk. SZW heeft in 2023 onderzoek gedaan naar de positie en dienstverlening van de sociaal ontwikkelbedrijven voor de bredere doelgroep van de Participatiewet en in de arbeidsmarktregio (Rapport Berenschot "Onderzoek infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven"). In de kamerbrief onderschrijft SZW dat de sociaal ontwikkelbedrijven een belangrijke partner zijn voor gemeenten, UWV en andere partijen voor dienstverlening aan mensen die wel kunnen werken, maar nu (nog) niet succesvol bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen, naast het bieden van beschutte werkplekken. Ook de Hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur heeft consequenties. SZW heeft in 2024 middelen beschikbaar gesteld aan de gemeenten en Concern voor Werk om een verkenning uit te voeren naar een toekomstbestendige sociale infrastructuur en de positie van het sociaal ontwikkelbedrijf daarbinnen. Vanaf 2025 tot 2035 ontvangt de GR en de gemeenten middelen om een doorontwikkeling van Social firm naar sociaal ontwikkelbedrijf mogelijk te kunnen maken.
Op korte termijn is het weerstandsvermogen van de GR ruim voldoende voor het opvangen van tegenvallende resultaten.

Kanttekeningen

Geen.

Financiën

Het voorstel voor indexatie van de gemeentelijke bijdrage met 1% past binnen de programmabegroting.
Op korte termijn is het weerstandsvermogen van de GR ruim voldoende voor het opvangen van tegenvallende resultaten. Op de middellange en lange termijn zal moeten worden geanticipeerd op een veranderende organisatie In het licht van de afbouw van WSW en opbouw beschutte werk.

Vervolg

De zienswijze van de raad op de ontwerpbegroting wordt via het college verstuurd aan het Bestuur van de GR. Op grond van artikel 13 van de Gemeenschappelijke Regeling IJsselmeergroep 2023 worden de ingediende zienswijzen betrokken in de verdere besluitvorming. Het bestuur van de GR stelt de begroting vast tijdens de GR bestuursvergadering op 5 september 2025. De begroting wordt na vaststelling door het bestuur van de GR aan gedeputeerde staten gestuurd, als ook naar de gemeenteraden. Op grond van artikel 13 van de Gemeenschappelijke Regeling IJsselmeergroep 2023 kunnen de raden een zienswijze op de vastgestelde begroting indienen bij GS.

De Jaarstukken van de GR IJsselmeergroep en Concern voor Werk nv 2024 zijn als bijlage bij dit voorstel gevoegd. De jaarrekening wordt naar verwachting door het GR bestuur vastgesteld in haar vergadering van 25 april a.s.. Na vaststelling wordt de jaarrekening conform artikel 16 van de Gemeenschappelijke Regeling IJsselmeergroep 2023 door het GR bestuur aan gedeputeerde staten gestuurd. Van de vaststelling van de jaarrekening doet het bestuur van de GR mededeling aan de raden van de gemeenten.

Bijlagen

1. Concept Begroting GR IJsselmeergroep 2026
2. Reactiebrief aan Bestuur GR IJsselmeergroep
3. (concept) Jaarstukken GR IJsselmeergroep 2024
4. (concept) Jaarrekening Concern voor Werk 2024

Lelystad, 15 april 2025

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,
A.N. van den Bergh
**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*